

Het Groot Vlaams Vloekboek

INHOUD

bleekscheet

8 - 13

crapuul

14 - 19

dikke nek

20 - 25

fuck

28 - 33

godverdomme

34 - 39

kalf

40 - 45

kankerlijer

46 - 51

kapoen

54 - 59

klootzak

60 - 67

kreng

68 - 73

kut

76 - 81

lul

82 - 87

nondedju

88 - 93

randdebiel

94 - 99

scheefpoeper

102 - 107

shit

108 - 115

slet

116 - 121

sloef

124 - 129

teef

130 - 135

trut

136 - 141

Wie knoopt het hemd nooit dicht?

Tip: hij kijkt anderen met de nek aan

Dikke nek

Wanneer de figuurlijke dikke nek, soms ook 'dikkenek' geschreven, zijn intrede deed in het Nederlands is onbekend.

dik·ke nek

(de, m; dikke nekken)

¹(BE; informeel; metonymisch) een dikke nek, opschepper, druktemaker

²(BE; uitdrukking; informeel) een dikke nek hebben, arrogant zijn

Met *dikke nek* doorprik je wie zichzelf buitenproportioneel opblaast. Verwacht er evenwel niet té veel heil van. De *dikke nek* is doorgaans zo vol van zichzelf dat hij de boel omdraait en jou van kinnesine zal verdenken.

scheldschade

Terwijl de *speknek* letterlijk een dikke nek heeft, kan de *dikke nek* net zo goed een ranke als een forse hals hebben. In beide gevallen lijdt de *dikke nek* aan een opgeblazen persoonlijkheid en tomeloze zelfoverschatting. Hij heeft de onhebbelijke neiging

zichzelf veelvuldig te manifesteren. De arrogante snoever verkoopt middelmatige prestaties als daadkrachtige *tours de force*, slaat zichzelf aanmatigend vaak op de borst en verplaatst zich doorgaans in een BMW die als vanzelf lijkt op te trekken aan zebrapaden.

Achttien vuile woorden uit *De terugkeer van Bonanza* van Herman Brusselmans

klootzak (63 keer), shit (36 keer), neuken (30 keer), reet (25 keer), trut (20 keer), hoer (19 keer), kloten (16 keer), lul (15 keer), pijpen (15 keer), tietten (15 keer), geil (15 keer), eikel (9 keer), flikker (9 keer), debiel (7 keer), beffen (6 keer), pisbuis (5 keer), stront (5 keer), kaka (5 keer)

Eigen stoef stinkt!

Over de etymologie van *dikke nek* kunnen we kort zijn: niets daarover is zeker. Het *Woordenboek der Nederlandsche Taal*, dat Nederlandse woorden vanaf 1500 tot 1976 beschrijft, vermeldt wel al de *olifantsnek* ('dikke nek met rimpelig en grof vel, bij mensen'), de *speknek* ('dikke, vette nek') en de *stierennek* ('forsche nek, bij mensen'), maar over *dikke nekken* in de betekenis van 'zelfingenomen personen' zegt het helemaal niks. Vreemd is het niet, dat iemand met een 'gezwollen' nek naar een 'gezwollen' persoonlijkheid is gaan verwijzen. Maar wanneer dat precies is gebeurd, is niet bekend. Over de synoniemen is gelukkig meer te melden. Een *windbuil* komt van het Duitse *Windbeutel*, een negentiende-eeuws woord voor een luchtig gebakje: een *windbuil* is dus zoveel als een grote mond die gebakken lucht verkoopt. Ook de *pocher* hebben we uit het Duits: *pochen* betekende in het Duits in oorsprong 'kloppen, slaan' en ontstond waarschijnlijk als klanknabootsing (*Pokpok, who's there?*). De betekenis 'opscheppen' kon dan ontstaan uit 'doffe klappen maken, zich op de borst slaan' – dat eerst letterlijk, later figuurlijk werd gebruikt. Bewijs daarvan zien etymologen in Middelnederlandse woorden als *pokerije* ('bluf') en *groitpoicker* ('grootspreker, opschepper'). *Snoeven* was in de zestiende eeuw een vormvariant van *snuiven*, ' hoorbaar ademen'. Een *snoever* was dus een grootsprakerige praatjesmaker die veel hoorbare drukte maakte tijdens het spreken. Er bestaan, kortom, veel woorden om naar deze pedante *pricks* te verwijzen, misschien wel omdat de helft van de wereld naast zijn schoenen loopt.

Braaf schelden met nette lichaamsdelen

Lichaamsdelen doen het goed als scheldwoorden. Vooral genitaliën zijn in trek – *lul! kuthoer! klootzak!* – om anderen te raken. Maar ook met 'nette' lichaamsdelen kom je een eind uit de voeten als je personen, op een bescheiden manier, wilt kwetsen. Veronique De Tier (Universiteit Gent) en Siemon Reker (Rijksuniversiteit Groningen) kwamen erachter dat vooral het hoofd, het gezicht en varianten daarvan het goed doen. De *azijntoot* kijkt standaard zuur en de *blanketoote* overdrijft met make-up, terwijl de *reutelmuille* en de *tsjiepmuille* achtereenvolgens te veel babbelen en te snel huilen. De kleinzerige bleitkous van een *tsjiepmuille* werd overigens in 2012 verkozen tot *wijste* dialectwoord van Gent. Schelden zonder al te erge schade kun je ook met delen van het hoofd en het gezicht: de *dikke nek* dus, net als de *blaaskaak*, een arrogante opschepper, maar ook de *lange tong* of 'roddelaar', de *stomkop* en de *domoor* zijn bruikbaar.

“Een instructeur doet alles voor en komt, terwijl gij hem moet nadoen, achter u staan. Hij frukt aan uw armen en schouders, bepotelt heel uw lijf, lijkt of hij goesting heeft om in uw hol te kruipen waar iedereen bijstaat. En die dikke nek uit Charleroi maar grijzen. Die kloot speelt al twintig jaar. [...] Zonder iets van instructies af te wachten, geeft die dikke nek uit Charleroi me daar een lap op zijn balletje? Het vliegt, gedragen door de wind, in een gigantische boog door onze kustlucht, en rolt tot op een paar meter van het vlaggetje. Daarna is het aan u.”

- Tom Lanoye, *De monstertrilogie* -

Gij slecht vel!

Het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* merkt op dat mensen soms een bijzonder lichaamsdeel, de huid of het *vel*, gebruikten voor het hele lichaam en bij uitbreiding ook voor een persoon. Opmerkelijk: als persoonsnaam krijgt *vel* altijd een negatieve bijklank en verwijst het woord uitsluitend naar vrouwen. In de zestiende eeuw werd een hoer bijvoorbeeld plastisch omschreven als *een vel met een gat*. Zo werd de vrouw in en haal gereduceerd tot het omhulsel van haar lichaam, haar huid of *vel* dus. Interpreteer: we verwijzen naar haar buitenkant, want de ‘binnenkant’ – haar persoonlijkheid – is te onbeduidend om te benoemen. Niet alleen over hoeren werd een oordeel ge-vel-d: ook nu nog worden, in de Vlaamse dialecten, lelijke vrouwen *oude vellen* genoemd en luie vrouwen *lege vellen*. Veel verpakking en weinig inhoud dus.

Vloeken in boeken

Verruwt de samenleving? Wel als je op de literatuur afgaat. In boeken wordt namelijk steeds meer gevloekt. In Amerikaanse boeken, tenminste. Recent onderzoek uit de Verenigde Staten liet zien dat er in vergelijking met 1950 nu maar liefst 28 keer zoveel vloeken en scheldwoorden worden gebruikt. De onderzoekers verklaren dat vanuit een versoepeling van sociale taboes en een toename van zelfexpressie. Het is niet eens slecht, zeggen ze: het laat zien dat boeken minder elitair worden. Voor Nederlandse boeken bestaat geen

vergelijkbaar onderzoek, maar een kleine steekproef wijst op een gelijkaardige ‘verruwingstrend’. Als je alle 161 inzendingen voor de Libris Literatuurprijs 2013 bekijkt, dan kom je daar bijvoorbeeld 514 keer *fuck* in tegen, 391 keer *klootzak*, en 626 keer *kut*. Dat is aanzienlijk meer dan bij Vestdijk, Elsschot, Mulisch, of zelfs Reve.

In geschreven werken bestaat een lange traditie van *vloekvermijding*. Dat heeft tot een curieus fenomeen geleid: typografisch ontwijken van schuttingtaal. Dat ontwijken kun je op verschillende manieren. De bekendste vorm is de *gawlix*, die vooral veel in strips voorkomt. Een *gawlix* is niets meer dan een aantal willekeurige grafische tekens, vooral @#\$%&!. Maar je kunt ook *godv___* in plaats van *godverdomme* schrijven. Dat deed bijvoorbeeld de Nederlandse dichter Gerrit van de Linde, die onder het pseudoniem ‘de Schoolmeester’ actief was in de negentiende eeuw: “Op ‘t vorstlijk ledikant geteeld, Gestadig en verd... verveelt.” Een parodie op die praktijk vinden we in het boek *De Waarheid* van fantasyfenomeen Terry Pratchett. Een van zijn personages, mijnheer Tulp, zegt consequent *-ing* wanneer hij vloekt. Zo denk je als lezer dat het streepje voor iets grofs staat, maar dat is niet zo: mijnheer Tulp is gewoon stil. Pratchett speelt met het weglaten van het grove gedeelte. Of *-ing* even effectief is om frustraties weg te vloeken, valt te betwijfelen.

Raak mij, maar niet mijn moeder!

Hoe mensen andermans moeders beledigen

Keizer, koning, admiraal: een moeder hebben we allemaal. Niet iedere moeder is altijd alleraardigst, maar zij zette ons op de wereld en daardoor wordt haar veel vergeven. Tegelijkertijd is het ook vaak de eerste figuur waartegen we ons verzetten. Een relatie die zó kwetsbaar is, die schreeuwt om taboe. Geen wonder dus dat in allerlei culturen de zogenaamde *maternale beledigingen* erg populair zijn: je raakt iemand door de reputatie van diens moeder te besmeuren. Zo suggereer je met het Spaanse *hijo de puta* en het Engelse *son of a bitch* dat de moeder van je slachtoffer een hoer zou zijn.

Een recent fenomeen zijn *moederbeledigingen* allerminst. De oudste is mogelijk gevonden op een Babylonische kleitablet uit 3500 voor Christus! In een inmiddels vrijwel onbegrijpelijk raadsel wordt gezinspeeld op het feit dat iemand seks heeft met iemands moeder. Ook in het Heiligste Boek, jawel de Bijbel, worden moeders beticht van lelijks: "Het geschiedde nu, als Joram Jehu zag, dat hij zeide: 'Is het ook vrede, Jehu?' Maar hij zeide: 'Wat vrede, zo lang als de hoerijen van uw moeder Izebel, en haar toverijen zo vele zijn?'" (2 Koningen 9, vers 22). In het Russisch wordt vulgair taalgebruik dan weer *mat* genoemd, en scheldwoorden *matjoegi*, naar *matj* of 'moeder'. Die *mat* is een deel van de Russische identiteit en wie er zich van bedient, behoort tot de *matersjtsjiniki* of *mat*-gebruikers. Vervaarlijkste verwensing? *Pjos job tvojoje mat* ('de hond

heeft je moeder geneukt'). Resultaat daarvan is een *soekin syn* of een 'hondenjong', te vergelijken met *son of a bitch* dus. De oudste *mat*-uitingen werden al gevonden op berkenbastteksten uit de negende eeuw. Ook William Shakespeare (1564-1614), de Grote Bard zelf, liet een personage uit theaterstuk *Timon van Athene* impliceren dat de moeder van de tegenspeler een *teef* was.

Schilder: "Je bent een hond."

Apemantus: "Jouw moeder is van mijn generatie. Wat is zij, als ik een hond ben?"

Je ziet al meteen dat beledigen en creativiteit hand in hand gaan. Logisch: je maakt meer indruk met iets innovatiefs. In het zuiden van de Verenigde Staten speelde deze zin voor innovatie, gekoppeld aan de drang iemand met woorden te vermoorden, een belangrijke rol bij het ontstaan van The Dozens. In die vorm van verbale strijd, die aanvankelijk uitsluitend in de Afro-Amerikaanse gemeenschap voorkwam, schelden twee tegenstanders elkaar net zo lang uit tot een van de twee het opgeeft. Een van de succesnummers waren de zogenaamde *yo mama*-moppen ("*Yo mama so fat, she fell in love and broke it*"), in het Nederlands de je moeder-grappen. Daarin worden moeders gedist op basis van hun gebreken – omdat ze dik, lelijk of vies zijn bijvoorbeeld. Maar dan dus creatiever. Het levert uiterst beledigende taalkundige pareltjes op. Een greep uit het rijke aanbod:

Je moeder is zo dik ...

dat haar Patronus een taart is.

dat ze mayonaise zweet.

dat ze lippenstift moet opdoen met een verfroller.

dat als ze op de weegschaal gaat staan, de weegschaal zegt: "Ik wil je gewicht, niet je telefoonnummer."

dat haar bloedtype Nutella is.

dat ze haar eigen postcode heeft.

Bij welke uitroep voeg je zelden de daad bij het woord?

Tip: je kunt het overal doen

Fuck

In het Nederlands in
gebruik sinds 1978.

fuck

(tussenwerpsel)

¹(informeel) uitroep van woede, verontwaardiging, irritatie enz.

(de, m)

¹(informeel) geen fuck, niets;
wie de fuck heeft dat gedaan?:
wie in hemelsnaam?

Gooi iemand liever een *fuck off* toe dan hem of haar een klap uit te delen. Schelden met seks lost meer op dan geweld. Maar *fuck* met mate: sommigen vinden deze leentjebuurt-uitroep uit het Engels weinig sexy.

scheldschade

Liefde. Haat. Woede. Angst. Verlangen.
Verwondering. Eén woord. Duizend emoties. Zo simpel, en toch zo veelzijdig. Fluister het als je een mooie man of vrouw ziet. Schreeuw het als je de trein mist naar je werk. Kreun het als je klaarkomt.

Werp het de rechtsinhaler op de snelweg vol gal voor de voeten. Geef het een klank naar keuze: een sullige u, een langgerekte a, een explosieve o. Ontlaad jezelf. *Fuck*.

Seks na koninklijke zegen

In het Nederlands is *fuck* natuurlijk een leenwoord uit het Engels. In die taal komt het werkwoord *to fuck* minstens sinds de zestiende eeuw voor in geschreven teksten. Over de etymologie doen de wildste verhalen de ronde. Zo zou FUCK een afkorting zijn van *For Unlawful Carnal Knowledge* ('voor onwettelijke vleselijke kennis') of *Forbidden Use of Carnal Knowledge* ('verboden gebruik van vleselijke kennis'). Dat zou dan op schandpalen hebben gestaan bij gestrafte overspeligen. Zelfs *Fornicating Under Consent of King* ('neuken met toestemming van de koning') is weleens geopperd als mogelijke verklaring. Dat bijzondere recht zou de koning hebben toegekend in een tijd waarin seks verboden was vanwege besmettingsgevaar van ziektes. Hoe geestig deze verklaringen ook klinken, al deze herkomsten zijn helaas ontkracht. Waarschijnlijk stamt *to fuck* doodgewoon af van dezelfde stam als het Nederlandse werkwoord *fokken* (van dieren), het Duitse *ficken* en het Noorse *fukka*. De overeenkomsten zijn duidelijk: de geslachtsdaad en de geplande voortplanting liggen dicht bij elkaar.

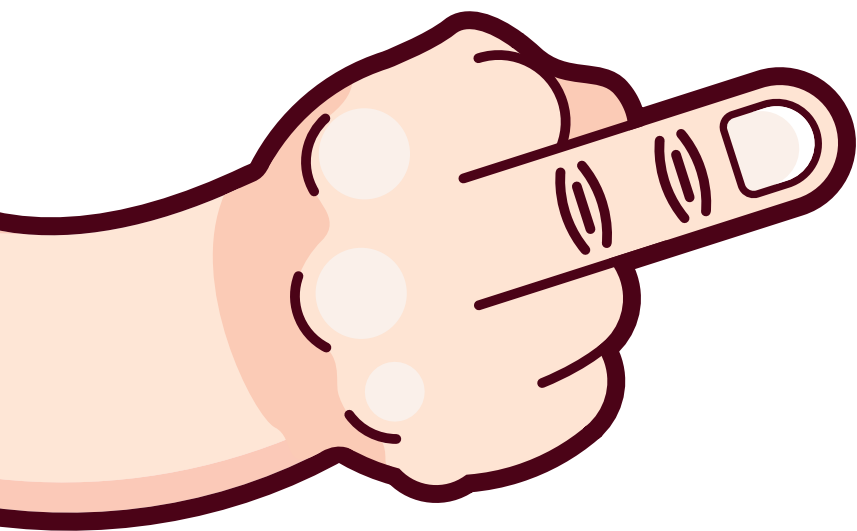
Fuck is er voor je

Weinig woorden zijn zo multi-inzetbaar als *fuck*. Of het nu als werkwoord ("Loop niet met me te fucken!"), zelfstandig naamwoord ("Ik geef er geen fuck om"), bijwoord ("Jij bent zo fucking mooi") of bijvoeglijk naamwoord is ("Haal die fucking auto hier weg!"): *fuck* is er voor je. Misschien wel het bijzonderst is het gebruik van *fuck* binnen in woorden: *fan-fucking-tastisch*. Woorden onderbreken kan in principe niet in het Nederlands of Engels: in die talen maak je woorden door nieuwe woorddelen voor (*kut* wordt *superkut*) of achter (*klote* wordt *kloterig*) bestaande woorden te plaatsen. Maar voor expressieve doeleinden kun je dus ook woorden onderbreken. In het Nederlands komt dat fenomeen heel zelden voor: alleen met *fucking* om precies te zijn. In het Engels zijn ook andere mogelijkheden. Luister maar eens naar het lied 'Wouldn't it be lovely' uit de musical *My Fair Lady* (1956): daar hoor je het fraaie *abso-bloomin'-lutely!*

Doe meer met fuck!

fucktart, fuckface, fuckwad, fucknugget, fuckbrain, fuck-knuckle, fuckbag, fuckstick, fucknut, fuckass

“Angeline, de blonde seksmachine!
Geef ons er nog eentje, en what the
fuck, een rondje voor de hele zaak op
mijn kosten!”

- Herman Brusselmans, *Guggenheimer in de mode* -

Frankly, dear, I don't give a fuck

De eerste film met geluid werd in 1927 gemaakt. Al in 1929 viel het eerste scheldwoord in een film: de eer viel aan *damn* te beurt. *Fuck* volgde kort daarop: het kwam voor het eerst voor in een cartoon uit 1933. In 1934 werden scheldwoorden echter verboden in Hollywoodfilms. Het gebruik van *damn* in de bekende oneliner “*Frankly, my dear, I don't give a damn*” uit *Gone with the Wind* (1934) kwam de producers zelfs op een enorme boete te staan. Sindsdien werd er steeds vaker gescholden in films. In de gangsterfilm *Scarface* (1983) kwam het woord *fuck* alweer 207 keer voor, terwijl *Wolf of Wall Street* (2013) op een stevige 569 *fucks* uitkwam. Dat is meer dan drie keer per minuut voor de hele film! Voor vloeken in boeken haalt de cultklassieker *Trainspotting* van Irvine Welsh vast de eerste prijs. De 1426 (!) keer *fuck* en *fucking* werden in de Nederlandse vertaling van 1996 nog omschreven met allerlei Nederlands grofgebekts zoals *godverdomme*. Blijkbaar was het Nederlandse publiek nog niet klaar voor zoveel seksgerelateerde heftigheid. Of misschien werd *fucking* nog minder normaal gevonden in het Nederlands. In de nieuwe hertaling, die in 2017 uitkwam, waren (*what the*) *fuck/wat de fok* en *fucking/fokking* zo ingeburgerd, dat de vertaler heel dicht bij het origineel kon blijven.

Buitenlandse therapie

Het Nederlands ontleent geregeld scheldwoorden en vloeken aan een buitenlandse taal. De oorzaak heeft met taboe te maken. Vloeken en scheldwoorden zijn vaak taboewoorden die moeten choqueren. Maar aan sommige schokkende woorden nemen zelfs notoire vloekers aanstoot. Die kijken dan weleens uit naar een scheldwoord in een andere taal. Met dat woord

hebben ze minder binding. Ook al heeft het woord eenzelfde betekenis als in de brontaal (*kak = shit*), toch is de taboewaarde lager. Zo kom je aan *shit* (of *merde*) en *fuck*: dat zijn eigenlijk eufemistische woorden. Die vermijdingsstrategie, ook wel ‘therapeutisch lenen’ genoemd, komt in veel talen voor. In het Berbers wordt bijvoorbeeld het eigen woord voor *vuur* vervangen door een Arabisch woord voor *vuur*, omdat het woord in de taal zelf een sterke associatie met *hellevuur* heeft.

Mind your mother-in-law

Iedere taal heeft taboewoorden, maar in sommige talen spelen die woorden een grotere rol dan in andere. Zo zijn er taalgemeenschappen waarin sommige familierelaties een sterk taboe met zich meedragen en dat heeft zo zijn invloed op de taal. Vooral de relatie tussen man en schoonmoeder is daar vaak gemarkeerd. In de Lage Landen is dat tot op zekere hoogte ook zo, wat zich uit in grappen maken over je schoonmoeder. In bepaalde talen, zoals de Australische taal Guugu Yimidhirr, gaat dat verder: daar mag je in gesprek met je schoonmoeder bepaalde heel gewone woorden niet gebruiken, maar moet je ze omschrijven. *Os* wordt dan bijvoorbeeld *het ploegende beest*. Ingewikkeld, dat wel, maar misschien grappig om ook een keer in het Nederlands te proberen! Al verbetert jullie relatie er misschien niet bepaald door, als je schoonmoeder niets meer snapt van wat je zegt...

Bibliografie

Voor het Groot Vlaams Vloekboek (net als voor het Groot Nederlands Vloekboek) maakten de auteurs dankbaar gebruik van de vele bronnen op het gebied van vloeken en scheldwoorden. Enkele bronnen verdienen een speciale vermelding. De Etymologiebank, samengesteld door Nicoleine van der Sijts in 2010 en raadpleegbaar op www.etymologiebank.nl, leverde een niet-aflatende schat aan informatie over de oorsprong van de vloek- en scheldwoorden. De betekenisdefinities van vloeken en scheldwoorden uit het Standaardnederlands zijn dan weer gebaseerd op Van Dale Onlinewoordenboeken: Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal (De Dikke Van Dale Online). Ook het Algemeen Nederlands Woordenboek en de Historische Woordenboeken Nederlands, beide online initiatieven van het Instituut voor de Nederlandse taal en raadpleegbaar op anw.inl.nl en gtb.ivdnt.org, waren van onschatbare waarde voor de auteurs. Tot slot was dit werk er niet gekomen zonder de online Woordenbank van de Nederlandse dialecten, te raadplegen op www.dialectloket.be of via woordenbank.be.

- Aalbrecht, H., Wagenaar, P., & Tange, J. (2007). *Woordenboek van platte taal*. 's-Gravenhage: BZZT6H.
- Adams, M. (2016). Joseph Mitchell, A. S. Colborne, and the Anti-Profanity League. [Online geraadpleegd via <https://stronglang.wordpress.com/2017/02/26/joseph-mitchell-a-s-colborne-and-the-anti-profanity-league/>].
- Akkerman, F. (2013, 21 februari). Over Iulmeiers, Iulhannesen en kuthuifters. [Online geraadpleegd via <http://florisakkerman.blogspot.com/2013/02/over-lulmeiers-lulhannesen-en.html>].
- Allan, K., & Burridge, K. (2006). *Forbidden words: taboo and the censoring of language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Andersson, L., & Trudgill, P. (1992). *Bad language*. London: Penguin books.
- Battistella, E.L. (2005). *Bad language: Are some words better than others?* New York: Oxford University Press.
- Belga (2003, 3 oktober). Bond tegen vloeken: teveel gevloek in kinderboeken. *Gazet van Antwerpen*. [Online geraadpleegd via <https://www.gva.be/cnt/oid264565/archief-bond-tegen-vloeken-teveel-gevloek-in-kinderboeken>].
- Bergen, B.K. (2016). *What the F: What Swearing Reveals About Our Language, Our Brains, and Ourselves*. New York: Basic Books.
- Bindervoet, E. & Henkes, R. (2015). *Dat boek met die kuttitel: kankerhomo's, moederneukers en andere teringlijers. Schelden en vloeken in het Nederlands: een cursus voor beginners en gevorderden*. Amsterdam: Prometheus Bert Bakker.
- D'Souza, J. (2016, 20 januari). NSFW: The History Of Swearing In Movies. *Huffington Post*. [Online geraadpleegd via https://www.huffingtonpost.ca/2016/01/20/swearing-in-movies_n_9029982.html].
- Dehennin, H. (1999). *Erycius Puteanus, Sedigh leven, daghelycks broodt (1639)*. Gent: Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde. [Online geraadpleegd via http://www.dbnl.org/tekst/pute001sede02_01].
- De Coster, M. (2007). *Groot scheldwoordenboek: van apenkot tot zweeftee*. Antwerpen: Standaard.
- den Boon, T. (samensteller) (2009). *Van Dale Modern uitroepwoordenboek: van aanvulluh tot ziezo en 848 andere uitroepen*. Utrecht/Antwerpen: Van Dale.
- De Smet, H. (2008, 20 augustus). Wat is de etymologische betekenis van de Vlaamse vloek 'miljaar(de)'. [Online geraadpleegd via <http://www.ikhebeenvraag.be/vraag/1115/Wat-is-de-etymologische-betekenis-van-de-Vlaamse-vloek-miljaar-de>].
- De Tier, V. (1999). Schele tinken: dialectwoorden voor de zeelt en andere vissen in vergelijkingen en scheldwoorden. *WVD-KONTAKT*, 13, 14-20.
- De Tier, V. en Reker, S. (2011). "Krimpklout en pienekeutel zijn giergierds: hoe wij schelden in taal en dialect". In: Veronique De Tier & Ton Van de Wijngaard (2011). *Sprekend van aard: bijnamen en karaktereigenschappen in streektaalen*. Groesbeek: Stichting Nederlandse Dialecten, 53-59.
- Devriese, T. (2018, 7 maart). *Damso: onbeschaamd*

- vulgair [Online geraadpleegd via <https://www.bruzz.be/music/damso-onbeschaamd-vulgair-2018-03-07>].
- Dewaele, J.-M. (2010). "Christ fucking shit merde!" *Language Preferences for Swearing Among Maximally Proficient Multilinguals*. *Sociolinguistic Studies* 3(3), 595-614. [Online geraadpleegd via https://www.researchgate.net/publication/228084852_Christ_fucking_shit_merde_Language_Preferences_for_Swearing_Among_Maximally_Proficient_Multilinguals].
- Donaldson, B. (1991). *The Influence of English on Afrikaans*. Pretoria: Academia. [Online geraadpleegd via http://www.dbnl.org/tekst/dona001infl01_01/dona001infl01_01_0061.php].
- Farasyn, M. (2013). *Over dolle grieten, ongelikke beren en schijnheilige brokken: tendensen in de pejoratieve benamingen voor mannen en vrouwen in de Vlaamse dialecten*. Universiteit Gent. [Online geraadpleegd via: https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/060/389/RUG01-002060389_2013_0001_AC.pdf].
- Flood, A. (2017). *Shocking figures: US academics find 'dramatic' growth of swearing in books*. [Online geraadpleegd via <https://www.theguardian.com/books/2017/aug/08/shocking-figures-us-academics-find-dramatic-growth-of-swearing-in-books>].
- Gosler, G. (z.d.). *Slome duikelaar*. [Online geraadpleegd via <http://www.joodsamsterdam.nl/slome-duikelaar-gerit-gosler>].
- Haemers, J. (2014). *Filthy and indecent words. Insults, defamation, and urban politics in the southern Low Countries, 1300-1550*. In: Jan Dumolyn e.a. (red.). *The voices of the people in late medieval Europe: communication and popular politics*. Turnhout: Brepols. 247-267.
- Haemers, J. en Dumolyn, J. (2012). 'A bad chicken was brooding': subversive speech in late medieval Flanders. In: *Past and Present: a Journal of Historical Studies* 214. 45-86.
- Harbeck, J. (2014). *Phonology of cusswords: some initial observations*. [Online geraadpleegd via <https://stronglang.wordpress.com/2014/12/13/phonology-of-cusswords-some-initial-observations/>].
- Heestermans, H. (1989). *Lullebol! het Nederlands scheldwoordenboek*. Amsterdam: Rap.
- Jansen, F. (1984). *Schelden op migranten*. In: *Hollands Maandblad*, jg. 1984. 434-445. [Online geraadpleegd via http://www.dbnl.org/tekst/_hol006198401_01/_hol006198401_01_0064.php].
- Islamaj, D. (2017, 13 juli). *Kut, flamoës of foef: hoe heet de vagina van een meisje?* [Online geraadpleegd via <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/cultuur%2Ben%2Bmedia/kunsten/1.3023831>].
- Jansen, M., Sijts, N. van der, & Van der Gucht, F. (2017). *Atlas van de Nederlandse taal: editie Nederland*. Tiel: Lannoo.
- Jansen, M. (2007, 11 mei). *Nog meer vloeken*. [Online geraadpleegd via <https://www.nemokennisklink.nl/publicaties/nog-meer-vloeken/>].
- Jay, K.L. and Jay, T.B. (2013). *A Child's Garden of Curses: A Gender, Historical, and Age-Related Evaluation of the Taboo Lexicon* In: *The American Journal of Psychology* 126 (4). 459-475. [Online geraadpleegd via <http://www.jstor.org/stable/10.5406/amerjpsyc.126.4.0459>].
- Jay, T. (1999). *Why we curse: a neuro-psycho-social theory of speech*. Amsterdam: Benjamins.
- Kantelberg, A. (1998). *Vloekenboek: een verzameling hedendaagse verwensingen*. Amsterdam: Prometheus.
- Kossmann, M. (2013). *The Arabic Influence on Northern Berber*. Leiden: Brill.
- Kraaijeveldt, J. (1995, 9 september). *Kutkever als vrouwelijke variant voor kloothommel*. *Trouw*. [Online geraadpleegd via <https://www.trouw.nl/home/-kutkever-als-vrouwelijke-variant-voor-kloothommel~a8c6972d>].
- Levis, E. (2011). "En vreeën es een goe gerief moar... ge meugt da nie in huis hèn: hoe Gentse vrouwen getypeerd worden". In: *Veronique De Tier & Ton Van de Wijngaard* (2011). *Sprekend van aard: bijnamen en karaktereigenschappen in streektaalen*. Groesbeek: Stichting Nederlandse Dialecten, 157-162.
- Ljung, M. (2011). *Swearing: a cross-cultural linguistic study*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Mohr, M. (2013). *Holy shit: a brief history of swearing*. New York: Oxford University Press.
- Narkive Newsgroup Archive (2009). *Randdebielen* [Online geraadpleegd via <http://nl.taal.narkive>].

- com/4C1nYUwy/randdebielen].
- (n.n.) (n.d.). *Vloeken versterkt de band tussen het gezin*. [Online geraadpleegd via <https://www.oudersvannu.nl/nieuws/vloeken-versterkt-de-band-tussen-het-gezin>].
- (n.n.) (n.d.). *Vloeken, schelden en de vieze woordenfase*. [Online geraadpleegd via <https://www.oudersvannu.nl/peuter/ontwikkeling/vieze-woordenfase/>].
- (n.n.) (2011, 8 mei). *People's names as names for genitalia*. [Online geraadpleegd via <https://english.stackexchange.com/questions/24308/peoples-names-as-names-for-genitalia>].
- (n.n.) (2012, 9 januari). *Geen zieer. Onze Taal*. [Online geraadpleegd via <https://onzetaal.nl/taaladvies/geen-zieer>].
- (n.n.) (2012, 9 november). *KUT*. [Online raadpleegbaar via <http://stichtingnederlands.nl/reactor/2012/11/09/kut>].
- (n.n.) (2014, 21 april). *Sinterklaas kapoentje. Onze Taal*. [Online geraadpleegd via <https://onzetaal.nl/taaladvies/sinterklaas-kapoentje>].
- (n.n.) (2014, 3 augustus). *Mama Drama: gleufemisme. Trouw*. [Online geraadpleegd via <https://www.telegraaf.nl/nieuws/926962/gleufemisme>].
- (n.n.) (2015, 24 juni). *Van labbekak tot schobbejak: oud-Hollandsch schelden*. [Online geraadpleegd via <https://www.rtlnieuws.nl/editie/van-labbekak-tot-schobbejak-oud-hollandsch-schelden>].
- (n.n.) (2015, 23 oktober). *Zo scheldt Nederland op Twitter*. [Online geraadpleegd via <https://nos.nl/op3/artikel/2064534-zo-scheldt-nederland-op-twitter.html>].
- (n.n.) (2017, 4 september). *De 'lachend kakske'-emoji betekent eigenlijk iets anders ... en je moet er twintig jaar voor teruggaan in de tijd*. [Online geraadpleegd via <http://newsmonkey.be/article/81799>].
- Pinker, S. (2008). *The seven words you can't say on television*. Londen: Penguin Books.
- (red.) (2016, 3 februari). *Personages pornoparodie 'F.C. De Kapoenen' lijken erg op de originele: een overzicht. Het Laatste Nieuws*. [Online geraadpleegd via: <https://www.hln.be/bizar/personages-pornoparodie-f-c-de-kapoenen-liken-erg-op-de-originele-een-overzicht~aa1a7ea4>].
- Sanders, E. (2014). *Oude, vuile jood!*. In: *Onze Taal* 2014 (9). 228-229.
- Sanders, E. (2017, 12 april). *Zoeken naar woorden*. *NRC Handelsblad*. [Online geraadpleegd via <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/04/12/zoeken-naar-woorden-8146454-a1554281>].
- Sanders, E. & Tempelaars, R. (1998). *Krijg de vinkentering: 1001 Nederlandse en Vlaamse verwensingen*. Amsterdam/Antwerpen: Contact. [Online geraadpleegd via [https://www.vitaaldenhaag.org/pdf/1998-sanders-en-tempelaars-krijg-de-vinkentering-\(2ed\).pdf](https://www.vitaaldenhaag.org/pdf/1998-sanders-en-tempelaars-krijg-de-vinkentering-(2ed).pdf)].
- Staelens, S. (2017, 8 december). *Waarom betekent het woord poepen in België 'neuken' en in Nederland 'schijten'?* [Geraadpleegd via <https://www.vice.com/be/article/nedzeb/waarom-betekent-het-woord-poepen-in-belgie-neuken-en-in-nederland-schijten>].
- (tg). (2017, 29 november). "Buschauffeur van De Lijn wordt woest na 'belletjerek' en rijdt negen haltes voorbij zonder te stoppen". *Het Nieuwsblad*.
- Traa, M. (2013, 12 november). *Tien dingen die je nog niet wist over vloeken en schelden*. [Online geraadpleegd via: <https://www.quest.nl/artikel/10-dingen-die-je-nog-niet-wist-over-vloeken-en-schelden>].
- van den Hoven, P. (1997). *Uit de onderbuik. Over het scabreuze kindervers. Literatuur zonder leeftijd* 11 (42), 213-236 [Online geraadpleegd via http://www.dbnl.org/tekst/hove012uitd01_01/hove012uitd01_01_0001.php].
- van der Graaf, J. (1997, 18 september). *Gloobaal gekeken: vloekverzachtters*. [Online geraadpleegd via <https://www.digibron.nl/search/detail/00e47434c3fbd122cf32bd0593189fdb/gloobaal-bekeken>].
- Van der Gucht, F., De Caluwe, J., & Jansen, M. (2017). *Atlas van de Nederlandse taal: editie Vlaanderen*. Tiel.
- van der Hulst, A. (2014, 29 oktober). *Slet, bitch en downie veelgebruikte scheldwoorden onder jongeren*. *NRC Handelsblad*. [Online geraadpleegd via www.nrc.nl/nieuws/2014/10/29/slet-bitch-en-downie-veelgebruikte-scheldwoorden-onder-jongeren-a1421426].

- van der Meer, M. (z.d.). Deze 15 voornamen werden een scheldwoord. [Online geraadpleegd via <https://www.vernoeming.nl/voornamen-scheldwoord>].
- van Hensbergen, J.A.M. (1967). Verslag van een hospiteerperiode aan de Pancrasschool voor debiele jongens te Leiden. [Online geraadpleegd via: <http://gaingate.com/pancras/frame.htm>].
- Van Sterkenburg, P. G. J. & Van Sterkenburg, R. P. (1997). Vloeken: een cultuurbepaalde reactie op woede, irritatie en frustratie. Den Haag: SDU.
- Van Sterkenburg, P. G. J. (2008). Krachttermen: scheldwoorden, vervloeking, verwensingen, beledigingen, smeekbeden en bezweringen. Schiedam: Scriptum.
- Vanderplank, R. (2011). Je bent lelijker dan een apenoksel. Schelden in alle talen. Amersfoort: BBNC Uitgevers.
- Vantyghem, P. (2017, 7 november). F*ck! Vrouwen vloeken meer dan mannen. De Standaard. [Online geraadpleegd via http://www.standaard.be/cnt/dmf20161106_02558636].
- Waszink, V. (2013). Woord!: de taal van nederhop. Amsterdam: Nieuwezijds.
- Wijckmans, G. (2017, 22 november). Het ABC van de Brusselse hiphop. [Online geraadpleegd via <https://noisy.vice.com/nl/article/9kq4j5/het-abc-van-de-brusselse-hiphop>].
- Zaltzman, H. (2017). Curse Soup. [Online geraadpleegd via <https://www.theillusionist.org/transcripts/curse-soup>].
- www.brusselmans.be.
- www.bondtegenvloeken.nl.

Index vloek- en scheldwoorden

aalscholver 134
aap 12, 134, 135
azijnkanne 45
azijntoot 24
bal(len) 63, 64, 66, 67
beest 135
belhamel 15, 58, 59
bengel 45, 59
bitch 86, 119
blaaskaak 24
blanketoote 24
bleekscheet 10-12
bleekschijs 11, 12
boefje 58, 59
boerenlul 79
broekschijs 45
burgertrut 139
cholera 51
crapuul 16-18
damn 33
debiel 97, 98, 99
deugniet 45, 57, 58, 59
dikke nek 22-25, 45
dju 91, 92
doerak 59
dommekloten 64
domoor 24, 43
doos 80
drommels 93
dronkenlap 120
droogkloot 64
dweil 120
eikel 17, 65, 86, 93
etter 73
etterbak 73, 141
ezel 44, 93, 134
fuck 5, 19, 25, 30-33, 53, 74, 75, 92, 112, 114, 115
fucking 33, 111, 114
gans 135
geit 44, 135
getver 93
giechelkut 79, 80
godver 92
godverdomme 5, 25, 33, 36-38, 75, 79, 81, 91, 92, 128, 135
godverdommemiljaardenondedju 92
godvermiljaardenondeju 91
guit 59
haas 134
hamel 59
hannewuiten 100
haring, magere 44
hendrik, brave 18
hoer 25, 26, 81, 86, 119, 134
hoerenjager 106
hoerenzoon 121

homo 87
hond 134
hondenjong 26
idiot 75, 97, 98
imbeciel 81, 98
kak 19, 33, 66, 106
kaka 74, 111
kalf 5, 42-44
kamelenneuker 12
kankerhoer 50
kankerlijer 5, 48-51, 86, 133
kankerlul 50
kapoen 5, 56-59
kech 119
kinkel 12
klere 51
kletsjannes 100
kletskaus 45
kloefkapper 45
kloot 64, 81
kloothommel(tje) 63, 65
klootviool 65
klootzak 5, 25, 62-65, 86, 87, 135
klote 32, 74, 79
kloten 63, 66, 67, 106
klotenbijter 65
klotenklapper 65
klotewijf 45
koe 43, 44, 135
kont 80
konthond 134
kous 45
krenge 5, 70-73
kut 5, 25, 32, 64, 74, 75, 78-81, 92, 140,
kuthoer 24
kutwif 79, 85
kwajongen 59
kweddeldesus 45
labbekak 127
lap 120
lapzwans 120
lavabo, scheve 45
loeder 133
lul 5, 17, 24, 63, 64, 75, 79, 81, 84-87, 101, 120
lulhannes 100
makak 12
merde 33, 113, 114
mierenneuker 65, 87
miljaar 92
miljaarde(nonde)dju 92
milledju 92
mongool 75, 87
muts 45
nazi 87
nondedju 5, 90-93
nondeju 92
oen 75
oetlul 81
pagadder 59
pannenlat 45
pantoffelheld 127
papzeuge 44
pekelkut 80
pietje-precies 101
ploert 19, 64
pocher 24
poeper 106
potlood 81
potver 92
potverdikkeme 92
prij 72
pruim 81
rakker 59
randdebiel 96-99
rat 12
reetkever 65
rekel 59
reutelmuile 24
rijstvreter 12
schaap 44
scharminkel 44
schavuit 59
scheefpoeper 5, 7, 53, 104-107
schelm 59
schoft 17
schrobturk 12
schuinsmarcheerder 106
secret 73
semme 44
shit 5, 19, 24, 33, 52, 74, 75, 92, 93, 110-115

sikkepit 67
slapjanus 127
slet 5, 86, 118-121, 128
sloef 126-129
smeerlap 17, 120
snoever 24
snol 81
stomkop 24
stommekloten 64
sukkel 101
sukkelaar 129
sulkertrutte 140
taart, ouwe 45
tacobreter 12
teef 132-134
tentsletje 120
teringwif 51
tits 112
tong, lange 24
trees 100
trien 100
trui 140
trut 81, 93, 138-140
truus 100
tsjiejmuile 24
tut 140
tyfuslijer 133
varken 44, 135
vel 25
verdomme 38, 79, 92, 93, 127
viespeuk 66
viezekloten 64
viswif 45
vlegel 59
vos 134
werkpickers 12
wietie 100
wif 99
windbuil 24
witmans 12
wuiten 100
xantippe 100
zaagpot 45
zagevent 45
zagevrouw 140
zeurpiet 45
zottemuts 45
zuiplap 120
zurkeltrutte 140, 141
zuurpruim 45, 81, 141
zwijn 135